

عنوان مقاله:

بررسی نقوش کاشی کاری های حمام حاجی در رشت

محل انتشار:

پژوهشنامه گرافیک نقاشی، دوره 2، شماره 3 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسنده:

میلاذ جهانی - مربی گروه نقاشی، ایران، دانشگاه علم و فرهنگ، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

در بین بناهای ساخته شده توسط بشر، حمام از ویژگی ممتازی برخوردار است. در ایران و پس از اسلام، بنا بر فرمایش کلام خدا و پیامبر، نظافت و پاکیزگی جزئی از ایمان مومن به حساب می آید؛ بنابراین، بی دلیل نخواهد بود که در کنار بناهای مهم از جمله مسجد و کاروان سرا، حمام نیز از جایگاه ویژه ای در هنر اسلامی برخوردار باشد. مضاف بر کلام خداوند و تاکید بر پاکیزگی، شرایط اقلیمی، نقش حمام را در ایران پررنگ می کند. در ایران دوره قاجار، شهر رشت، بنا به دلایل سیاسی، اقتصادی و موقعیت قرارگیری آن در جاده ابریشم، جزو مهم ترین شهرها به حساب می آمده است. یکی از این ویژگی ها، وجود امکانات آب و هوایی و نیز رفاهی است. از طرفی، مردمان این سرزمین با ذوق هنری خود جایگاه منحصر به فردی را در چهره شهر پدید آوردند که تداوم سنت تصویری در ایران را نشان می دهد. کاشی کاران خوش سلیقه آن دوران، نه جنبه تزیینی را به بنای ساخته شده اضافه نمودند و نه اثری مستقل پدید آوردند. بلکه آمیختگی از محتوای معماری و تصویر پدید آوردند. لذا، پرسش پژوهش بر مبنای بررسی نقوش حمام و چگونگی قرابت معنایی با محتوای بنا استوار است. مشهدی یوسف، کاشی ساز، یکی از هنرمندانی است که با بینش منحصر به فرد خود در حمام حاجی (هدف پژوهش) از یک سو، نقاشی غیر درباری را تداوم بخشید و از طرفی، نمود قرابتی بین تصویر با مکان، تصویر با سنت و تصویر با احوالات اجتماعی دوره قاجار پدید آورده است. روش پژوهش در این مقاله، به صورت توصیفی- تحلیلی بوده و شیوه پژوهش میدانی و گردآوری اطلاعات کتاب خانه ای است.

کلمات کلیدی:

حمام حاجی، رشت، مشهدی یوسف، کاشی کاری، قاجار

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1009352>

